

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 15 cts.

Saldrá los domingos

Trimestre, 1'50 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle Clavé, 25 : Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

La "teoría de torn"

Els catalanistes de «Gent d'Ara», que a Granollers són els d'*abans* i els de *sempre*; els mateixos que a genollons pidolaven a en Barangé els seus vots, que els eren precisos per a poder usdefruitar la representació en Corts per aquest districte durant vàries legislatures, són els qui, de la manera més baixa i barroera, li entonen, en el nombre del passat diumenge, un *responso* que finalitzen amb un ridícol «Pau als morts!»

Es la *teoria de torn*. En Plaja, va ésser l'home de la *teoria del marge*, en de Riba, ja va esposar la seva, des de les columnes de «La Veu de Catalunya», en parlar de la política de Granollers, i de la qual n'és fidel reflexe l'article d'en «Floriam», que motiva aquestes ratlles.

Don Santiago troba molt explicable l'explotar una valor lleítima, per a llençar-la despreciativament un cop *usada*, si no pot ja satisfer ses baixes passions.

Repugnen ambdues *teories* amb la nostra manera d'ésser, car les trobem mancades d'ètica i impròpies de persona de mitjana cultura.

La hipocresia dels regionalistes, pel que afecta a nostra política local, rebassa tots els límits. Servem en nostra memòria, el mateix que els de «Gent d'Ara», les campanyes des de setmanaris regionalistes contra En Josep Barangé; és més, casi be podríem recitar l'article «*L'home funest*», recollit per nosaltres en diverses ocasions; emperò tenim oblidat, de tant sapigut, que el termòmetre de les campanyes en favor o en contra d'en Barangé estaven en relació directa amb l'actitud d'aquest envers els capítosts de la Lliga, i molt especialment amb la major o menor proximitat de les eleccions generals.

No creiem haver somniat que fou

el propi don Santiago de Riba qui va visitar al qui avui, amb notòria desconsideració, qualifiquen de «una valor caduca», i que el visità sense altre objecte que el de sollicitar la seva col·laboració en la política que anava a desenrotllar en el Vallès.

Estem convençuts que en vigílies de la primera lluita que es presenti, els mateixos que entonen cants funeraris a la memòria del qui va *donar* l'acta de diputat pel districte de Granollers a en Plaja i a en Lligé, li oferiràn desagravis, bo i cuidant d'ajuntar-se «el grupet d'adictes *mentida*» per què els salvi del ridícol en el qual cauràn amb estrèpit.

Serà un procediment del senyor de Riba i España, l'emplear revulsius per als quins es mantenen en circumstancial aïllament de la cosa pública; emperò el més llec en matèries polítiques comprendrà que l'utilitzat pel diputat de la Mancomunitat no és el més apropiat per a la reconquesta d'un districte arrebatat de mans mercenàries, quins mitjans empleats eren talment com els importats per la nova farandola lliguera.

En Bonaventura M.ª Plaja, l'home del *marge*, ens ha facturat un sus-

L'Ajuntament de Granollers ha estat embargat per no haver pagat contingent provincial en quantitat de 45,212'43 pessetes.

L'Ajuntament de Vilanova i Geltrú devia, en aquella data, i per igual concepte, la *friolera* de 567,547'18 pessetes i no tenim notícia de cap mida extrema

Mentre el districte de Granollers el representa En Francisco Torras Villà, qui en tot moment ha combatut la política eixorca i disbauxes administratives portades a cap pels cacics que governen la Mancomunitat, el districte de Vilanova i Geltrú està sotmès al jou caciquista d'en Josep Bertràn i Musitu, ex ministre de Gràcia i Justícia, i prohóm de la Lliga Regionalista

titut que *col·labora* admirablement en la nostra tasca de foragitar del Vallès la política eixorca, en mala hora sembrada pels nacionalistes de la Plaça de la Cucurulla.

El balanç que don Santiago podrà oferir, com a resultat de la seva política, l'acreditarà davant dels quefes que varen facturar-lo per a arrencar a En Francisco Torras i als qui amb ell col·laboren en bé de Granollers i el seu districte.

NOTETES

En una correspondència de Palou, feta per don Santiago i que publica «Gent d'ara», es diu que el senyor Torras, en les festes majors de Riells, dir poble i Canovellas, va regatejar unes pessetes que tenia ofertes.

Això, que d'infantil esdevé ridícol, podria contestar-se dient que les simpaties amb que compta en el districte nostre diputat a Corts, no són comprades amb diners, a l'inversa d'altres districtes de Catalunya representats per gent de la Lliga, quines *simpaties* i vots són adquirits a força de bitllets de banc i moltes promeses incomplides.

En política, els qui esmercen diners, pretenen comprar honres i consciències, per a més tard rescabalar-s'en amb escreix, en profit dels seus negocis.

Entesos?

Són molt comentats uns articles del senyor Cambó, publicats a «La Veu de Catalunya», parlant del problema del Marroc.

O nosaltres no estem be del cap, o el «leader» regionalista creu que tracta amb xinos. Es a dir, ara que no forma part del Govern preté orientar l'assumpte de manera que els mals de cap siguin per als governants d'avui, i quan ell era ministre, ni tant sols s'en recordà de que Espanya sostenia aital guerra i menys encara de l'allavors recent desastre d'Annual.

La política seguida sempre pel capítost de la Lliga ha sigut de «oportunitat». L'«oportunisme», és el seu lema.

I qui diu «oportunisme», diu «negoci».

I a Espanya i a Catalunya, *que las parta un rayo!*

Visca la sinceritat i l'honradesa!

S'ens diu, — lo qual posem en quarentena — que don Santiago de Riba i España, advocat, diputat de la Mancomunitat i ex-amó de Palou,

té en projecte assistir a totes les festes majors que l'any vinent se celebraran al districte, i que «acapararà» totes les «toies».

Això sí que serà una bona lliçó a la «faca-nyeria» d'En Torras que s'en deixà «pispà» una a Canovellas per ¡¡45 pessetes!!

Li aconsellem a don Santiagu que de les toies en regali una a en Camillo ..

D'una manera o altra ha de pagar-li el fer de director de «paja», «paga» o «pega», que diu el nostre mai prou alabat Brunet.

A nostre estimat confrare «La Gralla» li ha estranyat moltíssim el que nosaltres haguem resolt el problema de trobar corresponsals en les principals localitats de la comarca quan ells—diuen—no n'han trobat un per remei; i per aital raó creien que la gent de fóra no sabia d'escriure o no tenia afició al periodisme. I els estranya més encara, que nostres cròniques siguin en «català correcte» i en «castellà a l'ús», i totes més ben escrites que la *Carta Habierta* que nostre director adreà al seu *colega* de «Gent d'ara», senyor Camillo.

Ens estranya molt això, per quant en el mateix nombre de «La Gralla» hi són publicades notícies de Mollet, La Roca, La Garriga i Caldes de Montbui.

Segurament que els nostres bons amics de «La Gralla», quan *els convé* publicar notícies de fóra, fan com nosaltres; ço és, cerquen un corresponsal, i el troben ..

D'altra manera, no es comprèn un contrast tant manifest.

Ah!, com que al nostre director «de palla» no li donem molt bona setmanada, tampoc li exigim bona ortografia.

Veuen, el de «Gent d'ara» és fideuer; i de què volen que li vingui tenir ortografia?

A Montcada va celebrar-se una festa, organitzada per la «Lliga del bon mot».

Tots els oradors pronunciaren bells parlaments en llaor de la llengua catalana. Emperò, això sí, tots ells, particularment cultiven l'*armoniosa*—com en diuen del castellà.—

En *Lluís Jover* — ex-regidor barceloní — a casa seva, el castellà a tot drap. Deu fer-ho per *gastar-lo*, i que s'acabi d'una vegada.

En *de Riba* inclús es dona vergonya de dir-se Jaume; i en targes, paper d'escriure i en tots quants documents oficials i particulars signa, ho fa amb el nom del patró d'Espanya; del *tirà*: ¡*Santiago!* de Riba, i per si no fos prou, acaba amb un ¡*Españal!* que fa posar els cabells de punta.

En *Josep M.ª Trias de Bes*, diu que els actes de la vida més *serios* els ha fet en català...

Això, no, *Papitu*; que el vendre's a Catalunya per un berret de dos *becs* i un *sabre*, és *serietat de comèdia*.

Mandanga; i sols mandanga!

Tenim esment d'un *sensacional* (p) article que publicarà «Gent d'ara», degut a la exquisida ploma d'un simpàtic diputat a Corts nacionalista, pel qui sentim una verdadera debilitat.

El títol no pot ésser més suggestiu: «Ni monarquia, ni Unió, ni arròs.»

Comptant, per endavant, amb el beneplàcit del nostre director, En Joan Brunet, oferim contestar-lo amb tots els honors que es mercixen *barrilaire* autor.

CAMBONADAS

Las estridencias del señor Cambó, exteriorizadas siempre cuando no es ministro de España y a las que nos tiene tan acostumbrados cuando al dejar la Puerta del Sol pasea su figura escuálida por las Ramblas, están siempre en contrasentido de lo que dijo ayer siendo ministro de lo que pregona hoy como diputado por Barcelona. Naturalmente, estas incongruencias del jefe de la Lliga regionalista dan a los partidos políticos de nuestra nación vasta materia para ocuparse del «leader» catalanista en forma muy poco favorable por cierto y en menoscabo de la seriedad política de un hombre que ha regido en diversas ocasiones, casi los destinos de España.

Por una parte, los liberales, por otra los conservadores y más tarde las extremas republicanas, zarandean al señor Cambó, a quien dejan casi poco menos que inaprovechable.

Véase lo que dicen los liberales en el «Heraldo de Madrid»:

«Comentando el telegrama que el señor Cambó ha dirigido al presidente del Consejo, pidiéndole que el tratado con Inglaterra no se ratifique sin la intervención del Parlamento, por entender que los términos del tratado rebasan el campo de las autorizaciones de la ley de 22 de abril, dice que las Cortes votaron una ley concediendo al ministro Hacienda facultades para otorgar la rebaja en la segunda columna del arancel, siempre que no sea con carácter general y cuando los productos españoles consigan un régimen análogo de favor en el extranjero.

Añade que el convenio con Francia, inspirado en el régimen de esta ley, no se llevó al Parlamento, y resulta singular que se muestren ahora tan recelosos de la prerrogativa de las Cortes los que no contaron con ellas para promulgar el arancel de febrero, en contra de los intereses nacionales.»

□ □ □

La Asamblea d'elements representatius del districte de Granollers, adherits a la Coalició Lliberal Demòcrata Autonomista, se celebrarà definitivament dintre la segona quinzena del proper mes de novembre.

Molt breument el Comitè Directiu de la Coalició determinarà el lloc i local on se celebrarà l'acte.

Ens plau poder anticipar a nostres amics i llegidors, molts dels quals ens havien manifestat gran interès per a sentir al batallador Diputat a Corts don Joan Serradell Farràs, que aquest ha contestat a la invitació, manifestant que pendrà part, amb molt gust, en l'acte públic que es celebrarà després de l'Assemblea.

Los conservadores no se quedan cortos, y como para muestra basta un botón, recordamos de «La Epoca» un suelto que dice lo siguiente:

«Un buen día, el Fomento del Trabajo Nacional se cree en el caso de defender a los ingenieros industriales de los supuestos agravios que nadie les ha inferido, y allí acude el señor Cambó; otro día, el señor Cambó, después de una laboriosa gestación del tratado comercial con Inglaterra, trata de atravesarse en el camino del mismo, y otro día, en fin, envía a «La Veu de Catalunya» su opinión sobre Marruecos, su opinión claro está que del día, porque el señor Cambó es sin duda el político que siente horror hacia las consecuencias.

La teoría suya es tan flexible, se permeabiliza tanto para recibir la acción de las circunstancias que el señor Cambó en Madrid es otro que en Barcelona, en el gobierno que en la oposición, en invierno que en verano,

Ahora el señor Cambó nos habla de que la campaña de Marruecos no es de venganza, que el honor de las armas no está comprendida en ella, que hay que usar métodos pacíficos.

¡Muy bien! ¡Perfectamente!

¿Cuántas y cuántas veces dijimos nosotros eso? Pero... ¡ah, que el anterior gobierno no apreció así el problema y el señor Cambó era ministro suyo!

¡Que bien se perora y se escribe cuando se trata al público que oye o lee como a infeliz amnésico, capaz de creérselo todo e incapaz de acordarse de nada!»

□ □ □

Y después Marcelino Domingo en el mitin de Salt arremete contra el hombre de la «triste figura», dejándole para el arrastre, véase sinó:

«Cambó escribe sobre nuestra actuación en Africa lo que puede leerse estos días en la Prensa. Pero en horas en que era posible resolver el problema de Africa, denunciando el tratado de 1912; parlamentando con Abdel-Krim, como Lloyd George en plena guerra parlamentó con De Valera; repatriando las tropas que en Africa aún había; Cambó, en horas en que era posible hacer esto, se prestó a ser el ministro de Hacienda de la revancha, y fué él el que consintió el embarque de los doscientos mil hombres, y fué él el que dispuso que se gastasen en obligaciones para Marruecos 130 millones mensuales... Cambó, respecto a Marruecos, es igual que los Gobiernos de 1897 respecto a Cuba.

Esta es la diferencia. Todos sentenciamos igualmente frente al mismo mal; pero mientras ellos apoyan al Estado que condenan, y lo apoyan precisamente en sus momentos de mayor extravío, nosotros nos apartamos cada vez más de este Estado y sostenemos como única solución la destrucción total de este Estado y la capacitación austera, la organización democrática, la actividad ciudadana para la edificación del nuevo Estado.»

□ □ □

¿Comentarios? ¿Para qué?

Estos los hará el curioso lector que leyere.

Nosotros hacemos punto final, interín esperamos enterar a nuestros lectores de otras *genialidades* y *oportunismos* de ese hombre que con sus desaciertos y extralimitaciones incomprensibles, arrastra a Cataluña y a España entera a una confusión que será funesta.

Y sinó, al tiempo.

SANTIAGO DE ESPAÑA

Rectificació a deshora

«Gent d'Ara», en el número del diumenge passat intenta sincerar-se de la encepçada que va tenir en Gori, en son article parlant dels serveis de l'Hospital i Asil, en dir que's «mal cuidaven els malalts i asilats».

Com sia que les úniques persones encarregades del seu cuidado, són les Religioses d'aquell establiment benèfic, vet aquí perquè varem sortir al pas de l'indigne insult de que se les feia objecte.

Per això diem que la rectificació que es preté fer, és a deshora.

COMARCALES

Montseny

El passat diumenge, 15 del corrent, varem tenir el gust de saludar al nostre diputat a Cortis don Francisco Torras Villà, qui, acompanyat de distingits amics, va romandre en aquesta encontrada, després d'haver passat varis dies d'excursió per aquestes muntanyes.

En enterar-se de la seva arribada, varen ésser molts els seus amics que passaren a saludar-lo a casa del digne jutge municipal don Magí Illa Casacuberta, on s'hostatjà.

El senyor Torras i demés acompanyants varen anar a la casa rectoral a saludar a son íntim amic, el rector reverent don Salvador Carreras Ros, qui es trobava amb sa distingida família, amb motiu de celebrar-se la festa patronímic de la seva germana Teresa.

A mitja tarda, nostre car amic i acompanyants sortien de retorn a eixa ciutat, encantats, segons e's ofrem repetides voltes, de la seva excursió.

— Podem assegurar que no és cert ço que afirma el setmanari lliguer «Gent d'Ara», de que nostres amics es negaren a contribuir a l'arranjament del camí que va d'aquesta població a la carretera nova; així com també falten a la veritat en afirmar que'l regidor don Joan Masnou, amic nostre, va ésser delegat per l'Ajuntament a l'objecte d'aconseguir de qualques propietaris la cessió gratuïta de terrenys per a construir el primer tròs de camí veïnal de Sant Esteve de Palautordera a Montseny, tan necessari per a treure'ns del vergonyós aïllament en que vivim. Nostre bon amic no sap res d'aital comanda, i si això consta en algún document oficial, ho serà, com tants altres abusos, deguts al mal procedir del secretari senyor Murtori.

— L'actual alcalde senyor Cervera, exerceix a l'ensems, el càrrec de Dipositari Municipal. Donem la notícia per a que els llegidors d'aquest setmanari es donguin compte de com se procedeix allí on tenim la dissort d'ésser caciquejats per l'absolutista secretari senyor Murtori.

— Ens consta positivament que, per part del diputat provincial senyor Flaquer, s'estan fent gestions per a que la Mancomunitat de Catalunya instal·li el telèfon en aquesta població.

No dubtem que'l Concell Permanent de dita Corporació, fent-se càrrec de quant necessària és per a Montseny aital millora, donarà tota classe de facilitats per a que poguem disfrutar-la el més aviat possible.

Badalona

Ha sigut objecte d'animats comentaris, en les tertúlies polítiques d'aquesta ciutat, la derrota de la majoria consistorial, en assumpte de tanta importància com ho és l'aprovació definitiva del contracte que té establert amb aquest Ajuntament, la Companyia suministradora del gas.

Aquest important assumpte havia interessat fonament a l'opinió per la ferma campanya que discutint-lo sostingueren amb el braó, perseverància i entusiasme a que ens tenen acostumats els simpàtics regidors de la Coalició Popular.

En contra de l'aprovació definitiva, uniren llurs vots, en patriòtica actitud, als dels nostres amics (als quals qualificà de *quadrilla* en un miting a Cardedeu el regidor senyor Queral), un canceller catòlic; altre independent, i la minoria nacionalista.

Felicitem-nos de que a la fi s'imposi el seny en l'actuació dels regidors, amics nostres; i felicitem, més que a tot, a Badalona, que pot rebre immensos beneficis d'una fiscalització serena i honrada, portada a terme per tots els qui, per damunt de les passions polítiques, hi avantposen el bé de la ciutat.

La Garriga

Ens consta que dintre breus dies, per la quefatura d'Obres Públiques Provincials, serà remès a Madrid, el plànol del canvi de traçat de la carretera de Barcelona a Ribas, travessia per aquesta població.

Es d'esperar que quan el projecte sigui exposat a informació pública, l'Ajuntament i particulars l'examinaran amb l'atenció deguda per a formular les observacions que estimin procedents, amb tal de millorar-lo, davant de la superioritat.

— Ens enterem amb satisfacció que, per part del digne alcalde senyor Plandiura, s'han iniciat gestions prop dels propietaris llandais amb els torrents que hi han a la sortida d'aquesta població, en direcció a Montmany, per a veure si és possible l'arranjament, abans possible, dels tres vadius, tant perillosos per al trànsit.

Celebrarem que aquestes gestions tinguin èxit, de lo qual no dubtem i allavors serà qüestió d'aconseguir que, per part del Ministeri de Foment, es procedeixi tot seguit a la remesa de cabals per a fer aquestes obres, que no poden ésser de gran quantia, màxim tenint en compte, que per aquestes millores el Real Automòbil Club facilita una bona part del material necessari.

Las Franquesas

Creiem que és ja arribada l'hora de posar en pràctica midés enèrgiques per a tallar de soca i arrel la marta que ha invadit aquesta contrada,

Es molt important el número de malalts que hi ha, i desgraciadament hi han hagut algunes defuncions.

Preguem a Déu que aquesta congoixa s'acabi lo abans possible.

— Són generals les queixes per la poca activitat amb que es procedeix a la construcció del pont sobre la riera de Corró entorpint considerablement el trànsit.

Es d'esperar que, per part de qui correspongui, es posarà fi a aquesta censurable passivitat.

La Roca

Víctima de rápida enfermedad falleció el pasado lunes el joven José Brullet, primogénito de nuestro particular y querido amigo, don Jaime.

El entierro, concurridísimo, fué prueba evidente de que el pueblo de La Roca quería sumarse a la pena por que pasa la familia Brullet.

Reciba la expresión de nuestro muy sincero y sentido pésame.

C.

Montmeló

El procedir del secretari, En Ferràn Murtori, ens exposa a que en aquesta tranquila població, un dia hi succeeixi un greu conflicte.

Vegi's on arriba la seva gosadia: El passat diumenge, per motiu del temps, no va tenir lloc la sessió de primera convocatòria que havia de celebrar l'Ajuntament. L'alcalde, que està demostrant que no té altra voluntat que la de en Ferràn, es posà d'acord amb els regidors, quedant en que la sessió de segona convocatòria tindria lloc el dimarts, com corresponia, a les set del vespre, dient a tots plegats, per a començar-la a dos quarts de vuit.

Quin no seria l'astorament dels regidors, quan, en personar-se, el propi dimarts, a les set i deu minuts a la casa de la Vila, trobaren a l'alcalde i al secretari que sortien, dient-los-hi:

— On aneu? Haveu fet tard; ja s'ha celebrat la sessió.

Com és natural, nostres amics protestaren d'aital descortesia, que no ha tingut altra finalitat que la de perllongar, per uns dies més el que s'hagi de pendre l'acord d'assenyalar les hores d'oficina d'aquest Ajuntament, que ara, amb greu perjudici de tothom, no en te cap d'assenyalada i es porta tot de qualsevol manera.

El senyor alcalde, fent poc honor a la serietat de que hauria d'estar revestit, per raó del seu càrrec, i oblidant-se de les obligacions d'atenció i respecte envers els seus companys, després d'ocorregut el fet relatat, s'alabava encara, (alaba'l ruc!) de que havia tirat a fóra de l'Ajuntament als qui tant amoïnen al senyor Murtori demanant-li comptes clars i actuació imparcial i al dia.

Tothom critica amb duresa el procedir de l'alcalde, que no fa altra cosa que creure a cegues a aquest foraster que ens ha caigut al damunt, i que per ses malfetes va haver de fugir corrents de Sant Celoni, canviant son trajo de monàrquic reconsagrat, amb el de lliguer vergonyant, que li escáu tant bé, que fins ens consta que ha fet desgràcies de qualque mena a Cànoves, que... *A buen entendedor...*

— Els peatons passen ja per sobre el pont del Besós, en el qual es continua treballant, i és d'esperar que aviat quedarà llest i es començarà el terraplè per a unir-lo amb aquesta estació del ferrocarril.

GACETILLAS

Ha sido nombrado Repartidor de Telégrafos de esta ciudad don José Escobar Salientes.

Para el martes, está convocada la Junta Municipal de Sanidad.

Imp. Garrell : Clavé, 25 : Granollers

COMESTIBLES
PASTELERIA : REPOSTERIA

CASA CUNILLERA

Plaza Constitución, 28

Gaseoses
Sifons i Aixeroops

CLOTET

Fábrica i despatx :
Plaça d'Angel Guimerá

Miquel Crusellas

GUANO CONCENTRAT

NITRATS : SOFRES : SULFAT DE COURE
PRIMERES MATERIES

Magatzem i despatx: CARRER DE BARCELONA, 5

EUSTAQUI MARGALL

Ex encarregat de la casa J. i J. Trullás d'aquesta ciutat

FUNDICIÓ DE FERRO I ALTRES METALLS

Carrer d'en Prim, 5.-Telèfon 133.-GRANOLLERS

CASA GARRELL

IMPREMTA

Establerta l'any 1860

Articles d'Escriptori i Dibuix
Llibres Ratllats : Blocs Notes

Diaris : Revistes : Novel·les
Assortit de Joguines : Postals

Carrer Clavé, 25

GRANOLLERS

Telèfon 117

Eduard PUJOL

Clavé, 35 ANTIGA CASA GRAS Telèfon 47

Novetats : Camiseria : Merceria
Roba blanca : Géneres de punt
Articles per a regals
Paraigües : Bastons
Ombrel·les

ANISADOS
MONTAÑA

COGNAC
MONTAÑA

Anís La Perla del Vallés

Fábrica: Calle de San Jaime
Despacho: Santa Elisabet, 7 y 9

CERRAJERÍA DE OBRAS
ESPECIALIDAD EN HIERROS FORJADOS

JOSÉ PLANA

Calle de Prim, 59

GRANOLLERS

GORRAS Y SOMBREROS

ULTIMOS MODELOS

PRECIO FIJO

Clavé, 23 - A. VILLA - Granollers